

УДК 339.524

Т.В. Руда, ст. наук. співроб., канд. екон. наук

*Науково-дослідний центр митної справи Науково-дослідного інституту фіскальної політики
Університету державної фіскальної служби України, м. Хмельницький, Україна*

Європейський досвід інформування громадян про митні правила

У статті розкрито основні аспекти нормативного регулювання питань інформаційної взаємодії громадян та митних органів на прикладі країн Європейського союзу. Проаналізовано змістове наповнення інформаційних джерел, що містять відомості про митні правила, зокрема, акцентовано увагу на допустимих обсягах перевезення товарів у розрізі їх груп, а також наявності вимог окремих країн до мінімальної суми коштів, які потрібно мати з собою під час перетину кордону, а також документів, які можуть слугувати підтвердженням наявності засобів для існування.

інформування громадян, митні правила ЄС, пам'ятки та брошури для подорожуючих

Т.В. Руда, ст. научн. сотр., канд. екон. наук

Научно-исследовательский центр таможенного дела Научно-исследовательского института фискальной политики Университета государственной фискальной службы Украины, г. Хмельницкий, Украина

Европейский опыт информирования граждан о таможенных правилах

В статье раскрыты основные аспекты нормативного регулирования вопросов информационного взаимодействия граждан и таможенных органов на примере стран Европейского союза. Проанализировано содержательное наполнение информационных источников, содержащих сведения о таможенных правилах, в частности, акцентировано внимание на допустимых объемах перевозки товаров в разрезе их групп, а также наличия требований отдельных стран к минимальной сумме средств, которые нужно иметь с собой при пересечении границы, а также документов, которые могут служить подтверждением наличия средств к существованию.

інформирование граждан, таможенные правила ЕС, достопримечательности и брошюры для путешественников

Постановка проблеми. Активізація інтеграційних процесів спричинила переосмислення функцій митних органів та їх переорієнтацію з фіскального спрямування на сервісну, таким чином, сьогодні митниці виступають одним із вагомих елементів системи комунікативної взаємодії між державою та учасниками митних правовідносин. Варто відзначити, що ефективні комунікації є невід'ємною частиною досягнення митних цілей, що, у свою чергу, включає в себе оперативний обмін актуальною інформацією та консультування з проблемних питань, які виникають при здійсненні митних процедур. Особливого значення у даній сфері набуває інформування громадян, що сприяє формуванню позитивного іміджу митниць, а також передбачає пояснення та популяризацію правил і норм, що впливають на їх діяльність. В першу чергу, це стосується пропуску товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналізуючи наукові дослідження з обраної тематики, доцільно виділити наступні дослідження: Л. Р. Прус [6], в роботі якої досліджено основні аспекти інформування та консультування митницями громадян з митних питань, С. А. Попеля [5], яким окреслено особливості інформування громадян з питань дотримання митних правил, Ю. О. Коновалова [3], у праці якого здійснено оцінювання інформування громадян щодо переміщення через митний кордон України товарів шляхом застосування електронних засобів поширення інформації. Незважаючи на значні напрацювання у даній сфері, на сьогодні особливо актуальним є питання дослідження та узагальнення європейського досвіду у сфері інформаційної взаємодії між митницею та громадянами з питань переміщення товарів.

© Т.В. Руда, 2017

Постановка завдання. Таким чином, метою написання статті є узагальнення європейського досвіду щодо інформування громадян про митні правила з метою імплементації зарубіжного досвіду у вітчизняну практику.

Виклад основного матеріалу. Доцільно відмітити, що інформаційна взаємодія між митницею та громадянами значно полегшує дотримання митного законодавства та сприяє підвищенню рівня безпеки здійснення зовнішньоекономічної діяльності, тому питання формування ефективної комунікативної взаємодії між учасниками митних правовідносин є одним із пріоритетних у діяльності митних органів економічно розвинутих країн, тоді, як в Україні воно вирішується за залишковим принципом. Певні аспекти інформаційної взаємодії між учасниками митних правовідносин та основні принципи її побудови відображено у Міжнародній конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур та Рамкових стандартах забезпечення безпеки.

Зокрема, у Міжнародній конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур зазначається, що для забезпечення митних операцій митна служба повинна застосовувати інформаційні технології у випадку, якщо вони є економічно вигідними та ефективними для митних служб та для торгівлі. У розділі 9 цього ж документу зазначається, що митна служба забезпечує безперешкодний доступ будь-якої зацікавленої особи до всієї необхідної інформації загального характеру стосовно митного законодавства. При цьому, якщо інформація, до якої був наданий доступ, має потребу в коректуванні внаслідок змін у митному законодавстві або адміністративних вимогах та розпорядженнях, митна служба до набуття чинності цих змін завчасно забезпечує безперешкодний доступ до уточненої інформації у терміни, які є достатніми для того, щоб особи мали можливість врахувати ці зміни, за винятком випадків, коли попереднє повідомлення є неприпустимим. Окрім того, визначено, що митна служба використовує інформаційні технології для полегшення надання інформації. Також, у Конвенції зазначається, що за запитом особи митна служба у короткий термін надає, за можливості, найбільш точну інформацію з конкретних питань у сфері митного законодавства. Крім того, митна служба надає не тільки інформацію відповідно до запиту, але і будь-яку іншу, яка стосується справи, якщо її доведення до відома зацікавленої особи вважається митною службою доцільним [4].

У Рамкових стандартах забезпечення безпеки визначено, що митні адміністрації повинні передбачити можливість формування механізмів комунікації та / або обміну інформацією, елементи яких будуть сприяти створенню в майбутньому системи взаємного визнання контролю. Окрім того, митна адміністрація повинна регулярно оновлювати програму партнерства «митниця-бізнес» з метою сприяння впровадженню мінімальних стандартів безпеки і найбільш ефективних методів забезпечення безпеки ланцюга постачання товарів [7].

Варто відмітити, що основні підходи до формування інформаційної взаємодії між митними органами та іншими учасниками митних правовідносин передбачено й Митним кодексом ЄС (далі – МК ЄС), що вступив у дію 1 червня 2016 р. Зокрема, п.5 МК ЄС визначено, що використання інформаційних та комунікаційних технологій є одним із ключових елементів забезпечення торгівлі, спрощення митних процедур і, у той же час, ефективності митного контролю, що дозволить знизити витрати для бізнесу та рівень ризику для суспільства. При цьому, використання інформаційних та комунікаційних технологій повинно супроводжуватись узгодженим і стандартизованим застосуванням митного контролю державами – членами для забезпечення еквівалентного рівня митного контролю [10].

Ст. 14 МК ЄС передбачено надання інформації митними органами. Зокрема, будь-яка особа може сформулювати інформаційний запит на митницю щодо використання митного законодавства. Запит не розглядається лише у випадку, коли його сутність не пов'язана із діяльністю митних органів. Окрім того, митні органи здійснюють

постійний діалог з учасниками митних правовідносин, що сприяє прозорості, оперативному інформаційному обміну, безкоштовному наданню інформації з митних питань за використання мережі Інтернет [10].

Ще одним документом, що регламентує інформаційну взаємодію на митниці ЄС є Звід митних стандартів (Customs blueprint), який містить практичні інструкції, розроблені на основі митної практики ЄС [8]. Стандарт 6 «Комунікація» розкриває основні аспекти побудови діалогу з митної тематики, основною його ціллю є розвиток та реалізація стратегії комунікації, що забезпечує швидке й зрозуміле подання інформації, а також налагодження відносин з усіма зацікавленими особами. Стратегічними завдання даного стандарту є:

– розвиток та реалізація стратегії комунікації, яка повною мірою забезпечує досягнення цілей стратегії діяльності митних органів;

– розробка та використання внутрішніх та зовнішніх інформаційних каналів для роз'яснення зацікавленим сторонам стратегії функціонування, політики, систем, законодавства, правил та процедур, а також змін до них;

– розробка та впровадження інформаційного потоку для управління безперервним процесом збереження політичної та суспільної довіри, отримання підтримки та закріплення віри у надійність митниці з допомогою демонстрації її важливої ролі в суспільстві та надання інформації про результати її роботи;

– підвищення рівня загальної та державної довіри до митниці, як важливої, зорієнтованої на надання послуг, професійної, надійної й справедливої організації, яка раціонально й ефективно виконує покладені на неї завдання.

Обов'язковими елементами цього стандарту є: стратегічна орієнтація; внутрішня комунікація; інформація; цільова аудиторія.

В межах кожного з елементів визначено їх основні завдання та показники, що виступають своєрідними індикаторами реалізації кожної складової стандарту. В узагальненому вигляді їх наведено у табл. 1.

Таблиця 1 – Характеристика елементів Стандарту 6 «Комунікація»

Стандарт 6 «Комунікація»		
Елементи	Завдання	Показники
Стратегічна орієнтація	Наявність стратегії комунікації, яка відповідає загальній стратегії діяльності й регулярно переглядається	– впроваджена стратегія комунікації, яка відповідає загальній стратегії діяльності; – стратегія комунікації опублікована і регулярно оновлюється
	Включення в стратегію комунікації організації комунікаційного процесу, планів швидкого реагування в кризових ситуаціях	– в стратегію комунікації включені елементи, визначенні завданнями
	Впровадження на центральному рівні комунікаційної функції з чітко визначеними обов'язками, з постійним доступом до всієї актуальної інформації	– комунікаційна функція і обов'язки встановлені та описані
	Впровадження та забезпечення на регіональному рівні комунікаційної функції в тісній взаємодії з функцією зі зв'язку з громадськістю на центральному рівні відповідно до національної стратегії комунікації.	– створено список контактних пунктів/осіб у сфері комунікації на регіональному рівні; – визначені комунікативні обов'язки і процес

Продовження табл. 1

Стандарт 6 «Комунікація»		
Елементи	Завдання	Показники
	Активна участь вищого керівництва в розробці і забезпеченні ефективної і раціональної внутрішньої та зовнішньої комунікації	<ul style="list-style-type: none"> – організуються регулярні брифінги з питань комунікації для вищого керівництва; – щоденно готуються і передаються вищому керівництву огляди засобів масової інформації; – веб-аналітика (інтернет, інтранет) регулярно подається вищому керівництву
Внутрішні комунікації	Наявність службових інструкцій, інформаційних бюлетенів, інтранету та інших інформаційних засобів, що забезпечують подання даних усім співробітникам стосовно змін у законодавстві, регламентах, організації, а також нових методик, процедур і заходів, що впливають на організацію.	<ul style="list-style-type: none"> – інтранет або інші інформаційні засоби регулярно оновлюються; – будь-який співробітник має доступ до відповідної інформації в базі знань; – інструкції і керівництва опубліковані
Стандарт 6 «Комунікація»		
	Забезпечення і сприяння комунікації в організації як зверху вниз, знизу вверх, так і між відділами	<ul style="list-style-type: none"> – за необхідності проводяться регулярні і позачергові зустрічі; – розроблені і використовуються керівництва; – введена в дію система звітності
	Регулярне надання суб'єктам економічної діяльності і громадськості однозначної, легкодоступної та своєчасної інформації за допомогою належних методів.	<ul style="list-style-type: none"> – веб-сайти регулярно оновлюються; – призначені контактні особи, до яких суб'єкти економічної діяльності і громадськість можуть звертатися з питаннями і запитами; – суб'єктам і громадськості відомі комунікативні канали, через які вони можуть звернутись до митних адміністрацій
	Щорічне доведення до відома профільного міністерства, інших правоохоронних органів та зацікавлених осіб результатів роботи і панів на майбутнє	– передбачено підготовку щорічних звітів
	Проведення за необхідності тренінгів для співробітників митниць, у тому числі для прес-секретарів та керівництва з метою розвитку їх комунікативних здібностей	– передбачено навчальні курси щодо підвищення комунікативних навичок

Продовження табл. 1

Стандарт 6 «Комунікація»		
Елементи	Завдання	Показники
Інформація	Підготовка та регулярне оновлення основних повідомлень та інформації з метою пояснення зацікавленим особам та громадянам чим займається митна служба, як і навіщо вона виконує покладені на неї функції	<ul style="list-style-type: none"> – опубліковані цілі і завдання митниці; – визначені та опубліковані основні повідомлення
	Відкритість, прозорість та доступність інформації, відсутність при цьому технократії або бюрократії	– - інформація перевіряється відділом зі зв'язків з громадськістю до її оприлюднення
	Створення та цільове використання ефективних каналів, таких як контактні особи в ЗМІ та основних зацікавлених організацій, для регулярного і/або швидкого доведення інформації до громадськості і основних зацікавлених сторін	<ul style="list-style-type: none"> – створено та опубліковано список основних зацікавлених сторін; – організуються регулярні зустрічі з зацікавленими сторонами
	Використання попередніх, цілеспрямованих, своєчасних методів і засобів комунікації, які забезпечують надання актуальної інформації	– розроблені та регулярно переглядаються методи і засоби комунікації
	Встановлено механізм зв'язку, який забезпечує невідкладні дії у відповідь на будь-яку подію	– розроблено план комунікації в умовах кризової ситуації
Цільова аудиторія	Обробка і формування обсягу та змістового наповнення інформації та матеріалів відповідно до цільових груп, зокрема, таких як: <ul style="list-style-type: none"> - громадськість; - ЗМІ; - парламент та судові органи; - державні та інші національні органи; - органи місцевої влади; торгівельні та ділові кола. 	<ul style="list-style-type: none"> – регулярно організуються прес-конференції; – періодично випускаються прес-релізи та статті; – випускаються інформаційні буклети, листівки, брошури, інформаційні стенди та плакати; – створено веб-сайт, на якому міститься інформація для користувачів на всьому світу, також та іноземною мовою; – організовано інформаційні заходи (лекції, навчальні курси) в межах інформування невеликих цільових груп; – встановлено лінії екстреного зв'язку для отримання і реагування на важливу інформацію, що надходить від громадськості та користувачів послуг;

Продовження табл. 1

Стандарт 6 «Комунікація»		
Елементи	Завдання	Показники
		<ul style="list-style-type: none"> – впровадження довідкових столів з питань митних постанов і процедур; – в соціальних мережах активувати облікові записи
	Забезпечення виконання правил захисту даних і конфіденційної інформації про митні методи та джерела в рамках комунікації	<ul style="list-style-type: none"> – перед публікацією інформації перевіряється виконання правил захисту даних; – перевірка інформації до публікації здійснюється відповідним оперативним відділом

Джерело: узагальнено та систематизовано автором на основі [8].

Інформаційна взаємодія між учасниками митних правовідносин неможлива без ефективного використання інформаційних технологій, тому в Зводі митних правил передбачено Стандарт 16 «Інформаційно-комунікативні технології», основною метою якого є створення служби інформаційно-комунікативних технологій та середовища інтегрованої системи ІТ, яка повністю відповідає б бізнес стратегії митної адміністрації, міжнародним стандартам та вимогам ЄС.

Аналізуючи процес інформування громадян про митні правила в ЄС, варто відмітити, що найбільш поширеними формами взаємодії є розміщення інформації на офіційному сайті (http://europa.eu/european-union/life-business_en) та інформаційних ресурсах країн-учасниць Союзу, розробка пам'яток та брошур для подорожуючих, а також друкованої продукції у вигляді плакатів в місцях перетину кордону.

Офіційний сайт ЄС містить загальні відомості про Союз, його законодавчу базу й розділ «Життя та бізнес в ЄС», що включає інформацію для подорожуючих, у вигляді основних митних правил для громадян, зокрема, рубрики: «Документи та візи», «Права пасажирів», «Що ви можете взяти із собою», який й містить митні правила (рис. 1).

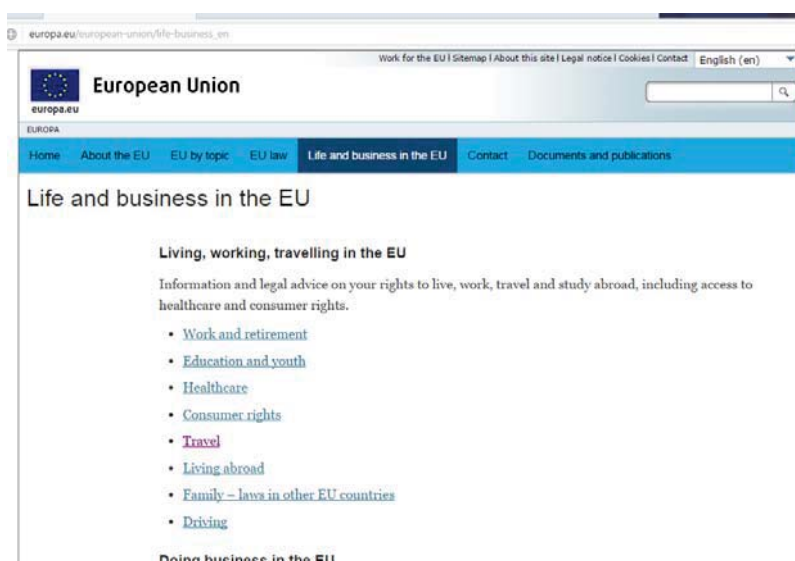

Рисунок 1 – Інтерфейс офіційної Інтернет-сторінки ЄС

Джерело: [9].

Зокрема, у цій рубриці наведено інформацію щодо правил перевезення домашніх тварин та рослин й супутніх товарів, обсягів алкогольних та тютюнових виробів, що дозволені до ввезення або вивезення на митну територію ЄС, а також основні аспекти переміщення готівки. Окрім того, сайт містить відомості щодо митних та податкових пільг для туристів. Зокрема, зазначається, що при перевезенні з третіх країн (тих, що не входять до складу ЄС) товарів некомерційного призначення в особистому багажі громадяни не сплачують митні платежі за умови дотримання наступних обсягів (табл.2).

У ЄС визначено заборону на перевезення тютюнових та алкогольних виробів громадянами у віці до 17 років. В зв'язку із цим, імпорт розглядається як такий, що не має комерційного характеру, якщо він включає товари для особистого або сімейного використання туристами або ж перевозяться у якості подарунків.

До того ж, інформаційні матеріали містять відомості про заборони при міжнародних перевезеннях щодо товарів тваринного походження (м'яса, м'ясних продуктів, молока й молочних продуктів), різновидів тварин або рослин, що підпадають під дію конвенції Вашингтон, наркотиків, медичних препаратів, зброї, вибухових пристроїв. У випадку перевезення €10 000 або ж більшої суми обов'язковим є її декларування.

Таблиця 2 – Обсяги товарів, що можуть імпортуватись в ЄС без сплати митних платежів

Вид товару	Обсяг (кількість)
Тютюнові вироби	<p>Кожна країна-учасниця союзу приймає рішення про допустимі обсяги перевезень:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 200 або 40 цигарок; * • 100 або 20 сигарели (вагою не більше 3 г кожна); * • 50 або 10 сигар; * • 250 г тютюну або 50 г тютюну для паління* <p>* Кожна сума становить 100% від загального обсягу тютюнових виробів та будь-яке поєднання цих товарів не повинно перевищувати 100%.</p>
Алкогольні напої	<ul style="list-style-type: none"> • загальний обсяг 1 л. спирту або алкогольних напоїв з концентрацією спирту більше 22 об%, або неденатурованого етилового спирту 80об% об більше; або • в загальному обсязі 2 л алкогольних напоїв з концентрацією спирту, що не перевищує 22% об. • загальний обсяг 4 л вина; • 16 л пива (тільки для ПДВ і акцизу)
Паливо	<ul style="list-style-type: none"> • У будь-яких засобах автомобільного транспорту в обсязі повної наповненості баку, а також • кількість палива, що не 10 л, що міститься в переносному контейнері.
Інші товари (у тому числі парфуми, кава, чай, електронні прилади та ін.)	<ul style="list-style-type: none"> • До вартості € 430 для громадян, що переміщуються повітряним та морським транспортом; • До вартості €300 для інших видів транспорту <p>В країнах – учасницях ЄС ці вартісні обмеження можуть бути зменшені до €150 для туристів у віці до 15 років.</p>

Джерело: узагальнено автором на основі [9].

Незважаючи на ці правила, при ввезенні товарів можуть бути встановлені додаткові обмеження передбачені конкретними співтовариствами або національним законодавством, тому на сайті містяться посилання на суб-сайти країн-учасниць ЄС із рекомендацією актуалізації інформації на момент в'їзду на територію тієї чи іншої держави.

На сайті інформація наводиться 24 мовами, окрім того, розроблено й російську версію інформаційного ресурсу, проте, наповнення лінок є англomовним.

Окрім того, сайтом передбачено можливість отримання он-лайн консультацій з митних питань, у тому числі із врахуванням особливостей національного законодавства країн-членів ЄС. Основні новації з митних питань оприлюднюються у Бюлетені ЄС, посилання на повнотекстові матеріали якого також міститься на сайті. До того ж, інформація про ЄС та митні правила досить широко представлена у соціальних мережах: Facebook, Twitter, LinkedIn, Google +, Youtube, Flickr, Instagram та ін.

Таким чином, інформуванню та консультуванню громадян з митних питань у ЄС приділяється досить значна увага. За офіційними даними ці напрямки діяльності віднесено до топ 20 державних е-послуг, що визначають рівень розвитку країн [1]. До того ж окрім офіційного сайту інформація про митні правила для громадян досить широко представлена на сайтах туристичних компаній та у вигляді ілюстративних брошур, презентацій, навчальних відео-роликів про особливості проходження митного контролю в ЄС.

Зокрема, за фінансової підтримки ЄС з метою популяризації європейського митного законодавства в рамках проекту «Подорожуй відповідально» розроблено карту Європи з інформацією про вимоги окремих країн до мінімальної суми коштів, які потрібно мати з собою під час перетину кордону, а також документів, які можуть слугувати підтвердженням наявності засобів для існування. Країни, про які завантажена ця інформація, виділені яскравим зеленим кольором, і позначені написами українською мовою.

Щоб дізнатися базову суму необхідних коштів для країни, потрібно клацнути на неї або на її назву на карті. Для отримання більш детальної інформації потрібно перейти за посиланням, яке також з'являється після кліку. Карту можна збільшувати та зменшувати, інформація на ній постійно оновлюється [2].

У рамках цього ж проекту розроблено Порадник з серії «Подорожуй відповідально», який інформує про права та відповідальність громадян України під час подорожей до країн ЄС і перебування в них:

- як готуватися до подорожі;
- як не зазнати депортації або штрафу;
- куди звернутися при виникненні проблем під час перебування за кордоном.

Саме такий підхід до організації інформування з митних питань й створює передумови для забезпечення дотримання законодавства в ЄС.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, узагальнюючи результати здійсненого дослідження, варто зробити висновки про те, що інформування про митні правила громадян у ЄС є досить активним й здійснюється з метою зниження ризику порушення митного законодавства. Варто зазначити, що це є одним із завдань митних органів, що визначено МК ЄС, Міжнародною конвенцією про спрощення і гармонізацію митних процедур, Рамковими стандартами забезпечення безпеки. Окремим документом, що розкриває особливості інформаційної взаємодії між громадянам та митними органами є Звід митних стандартів (Customs blueprint). При цьому, найбільш поширеними формами інформаційної взаємодії з митних питань у ЄС є розміщення інформації на офіційному сайті та інформаційних ресурсах країн-учасниць Союзу, розробка пам'яток та брошур для подорожуючих, а також друкованої продукції у вигляді плакатів в місцях перетину кордону. Офіційний сайт ЄС містить

усю необхідну інформацію про особливості перетину митного кордону, а також відомості про обсяги товарів, що можуть імпортуватись в ЄС без сплати митних платежів та заборони на переміщення певних груп товарів. Значну роль у процесі інформування громадян відіграють соціальні мережі.

Окрім того, варто відмітити, що з метою популяризації європейського митного законодавства в рамках локальних (національних) проектів за фінансової підтримки ЄС розроблено карту Європи з інформацією про вимоги окремих країн до мінімальної суми коштів, які потрібно мати з собою під час перетину кордону, а також документів, які можуть слугувати підтвердженням наявності засобів для існування.

При цьому, варто відмітити, що в Україні досліджуване питання на сьогодні залишається неврегульованим й потребує суттєвого доопрацювання, а тому врахування основних аспектів інформування про митні правила в ЄС є досить актуальним та необхідним в контексті реформування митної сфери.

Список літератури

1. Индикаторы ЕС: 20 базовых государственных e-услуг [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.cnews.ru/reviews/free/gov2005/part4/eu.shtml>
2. Карта Європи [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://travel.europewb.org.ua/karta-yevropy/>
3. Коновалов Ю.О. Оцінка здійснення інформування громадян щодо переміщення через митний кордон України товарів шляхом застосування електронних засобів поширення інформації [Текст] / Ю.О. Коновалов // Сучасні тенденції розвитку світової економіки: збірник матеріалів ІХ міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 26 травня 2017 р.). – Харків: ХНАДУ, 2017. – С. 198–200.
4. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур від 18.03.1973 р. [Электронный ресурс] – Режим доступа : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_643
5. Попель С.А. Інформування громадян з питань дотримання митних правил [Текст] / С.А. Попель // Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Дніпро, 13-14 квітня 2017 р.). – Дніпро: НМетАУ, 2017. – С. 608–612.
6. Прус Л.Р. Інформування та консультування як сервісна функція митної адміністрації [Текст] / Л.Р. Прус // Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Дніпро, 13-14 квітня 2017 р.). – Дніпро: НМетАУ, 2017. – С. 612–616.
7. Рамочные стандарты безопасности и облегчения мировой торговли Всемирной таможенной организации : [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/976_003
8. Свод таможенных стандартов: [Электронный ресурс] – Режим доступа : ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/.../customs_blueprintsru.pdf
9. Life and business in the EU [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://europa.eu/european-union/life-business_en
10. Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council of October 9, 2013 laying down the Union Customs Code. Official Journal. [http : //eur-lex.europa.eu/homepage.html](http://eur-lex.europa.eu/homepage.html). Retrieved from <http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=OJ:L:2013:269:TOC>

References

1. Indikatory ES: 20 bazovykh gosudarstvennykh e-uslug [Indicators of the EU: 20 basic public e-services]. www.cnews.ru. Retrieved from <http://www.cnews.ru/reviews/free/gov2005/part4/eu.shtml> [in Russian].
2. Karta Yevropy [Map of Europe]. travel.europewb.org.ua Retrieved from <http://travel.europewb.org.ua/karta-yevropy/> [in Ukrainian].
3. Konovalov, Yu.O. (2017). Otsinka zdiysnennia informuvannia hromadian schodo peremischennia cherez mytnyj kordon Ukrainy tovariv shliakhom zastosuvannia elektronnykh zasobiv poshyrennia informatsii [Assessment of the implementation of information to citizens on the movement of goods across the customs border of Ukraine by the use of electronic means of disseminating information]. *Modern trends in the development of the world economy: IX mizhnarodna naukovo-praktychnoa konferentsiia (26 travnia 2017 r.) – 9nd International Scientific-Practical Conference* (pp. 198-200). Kharkiv: KhNADU [in Ukrainian].

4. Mizhnarodna konventsiiia pro sproschennia i harmonizatsiiu mytnykh protsedur vid 18.03.1973 r. [International Convention on the Simplification and Harmonization of Customs Procedures of 18.03.1973]. *zakon1.rada.gov.ua*. Retrieved from http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_643 [in Ukrainian].
5. Popel', S.A. (2017) Informuvannia hromadian z pytan' dotrymanna mytnykh pravyl [Informing citizens on compliance with customs rules]. Actual problems of socio-economic systems in a transformational economy: *Vseukrains'ka naukovo-praktychna konferentsiia (13-14 kvitnia 2017 r.) - All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 608-612). Dnipro: NMetAU [in Ukrainian].
6. Prus, L.R. (2017). Informuvannia ta konsul'tuvannia iak servisna funktsiia mytnoi administratsii [Information and counseling as a service function of the customs administration]. Actual problems of socio-economic systems in a transformational economy: *Vseukrains'ka naukovo-praktychna konferentsiia (13-14 kvitnia 2017 r.) - All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 612-616). Dnipro: NMetAU. [in Ukrainian].
7. Ramochnye standarty bezopasnosti i oblegcheniia mirovoi torgovli Vsemirnoi tamozhennoi organizatsii [Framework standards for security and facilitation of world trade of the World Customs Organization]. (n.d.). *zakon2.rada.gov.ua*. Retrieved from http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/976_003 [in Russian].
8. Svod tamozhennykh standartov [Code of Customs Standards]. *ec.europa.eu*. Retrieved from ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/.../customs_blueprintsru.pdf [in Russian].
9. Life and business in the EU. *europa.eu*. Retrieved from http://europa.eu/european-union/life-business_en [in English].
10. Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council of October 9, 2013 laying down the Union Customs Code. Official Journal. <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>. Retrieved from <http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=OJ:L:2013:269:TOC> [in English].

Ruda Tatiana, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences), Senior researcher
Research Center of Customs Affairs, Research Institute of Fiscal Policy, University of the Public Fiscal Service of Ukraine, Khmelnytsky, Ukraine

Normative Regulation on the Definition and Control of Customs Value of Goods in the EU

The article deals with the basic aspects of regulation on the definition and control of customs value of goods in European countries. The methods of customs valuation used in the EU, the main elements of the procedure of the correctness of its determination, especially the settlement of disputes in this area. The analysis and expediency of implementation of articles of the Customs Code of the EU in defining and controlling the customs value of goods in domestic practice.

Thus, the purpose of writing is a synthesis of European experience regarding normative regulation on the definition and control of the customs value.

Thus, summarizing the results of the research, it should be noted that the question of definition, control and adjustment of the customs value of goods in the EU is economic in nature and provides for the protection of customs interests of both the state and participants in foreign economic activity is regulated exclusively by regulations that are not only customs Code, but also leadership (guidance) to determine the customs value and amendments thereto, which contain detailed algorithm of actions for each of the participants customs relations. In addressing problem areas to adjust customs value of preferred consensus through written consultations between the customs authorities and participants of foreign trade who are interested in observing the customs legislation creates conditions for the development of mechanisms for customs simplifications.

However, it should be noted that certain elements of the European practice of regulation study issues reflected in the Customs Code of Ukraine, however, worth noting that it is expedient adaptation implemented articles to domestic realities of state customs, which certainly should include the development and adoption of additional regulations and legal acts that regulate issues identification, control, adjustment of customs value of goods, and will make these processes "transparent" and accessible to members of customs relations.

informing citizens of EU customs rules, monuments and brochures for travelers

Одержано (Received) 11.07.2017

*Прорецензовано (Reviewed) 11.12.2017
 Прийнято до друку (Approved) 15.12.2017*